

VIÐMERKINGAR

Ostaturking í Føroyum

Einasta stað í heiminum har tað ber til at turka ostar úti

**JOHAN
MORTENSEN**

*Johan Mortensen,
gastronomiskur
íverksetari*

Okkara royndir við at turka danskar ostar í hjallum hava stóran áhuga manna millum, og skal eg tí geva eina lítla frágreiðing.

Stóra fyrirkoman Arla hevur eina deild, Arla Unika, sum burturav granskar og ger ostar – mest ætlaðar til skjóttvaksandi gourmet-marknaðin og sum verða seldir til fremstu matstovur í Norðurlondum.

Arla Unika frætti um okkara væleydnaðu royndir at turka skinku og spurdu, um vit høvdu áhuga fyri at royna at turka ostar á sama hátt. Vit játtaðu og í september hongdu vit umleið 100 ostar upp á Trøllanesi, í Múla, í Lørvík, í Skálavík og í Stóru Dímun. Hetta eru harðir ostar og vóna vit at fáa ein lidnan ost sum minnir um parmesan.

So at siga onki av vøkstri legðist á ostarnar í vetur. Vit høvdu temperatur- og fuktigheitsmálarar í nøkrum av hjallunum og sýndu hesir, at meðalhitin í vetur lá um pluss 5,9 gr, meðan luftfuktigheitin lá um 81%! Tað vil siga nógv lægri enn væntað. Hetta ger at ostarnir torna nógv skjótari.

Í farnu viku varð so ein roynd gjørd av ostunum. Ostarnir smakka væl og er Arla higartil sera væl nøgt

við royndunum. Og alt bendir á, at okkara veðurlag er sera væl egnað til turking/búning av ostum. Vit eru tó samd um, at ostarnir skulu hanga longri fyri at menna smakkin og lata vit tí ostarnar í Dímun og Skálavík hanga alt summarið til oktober mánaða. Uttan iva hava vit tá ein vælsmakandi, búnan ost. Júst sum okkara turra kjøt er ymiskt í smakki alt eftir hvar kjøtið kemur frá, duga vit longu nú at síggja, at munur er bæði í smakki og konsistens á teimum ostum, sum til dømis hava hingið í Trøllanesi og í Skálavík. Sera áhugavert og spennandi.

Arla hevur tikið umleið 40 ostar til Danmarkar til mikrobiologiskar kanningar og til at gera smakki evalueringar. Hóast verandi EU avtala ikki loyvir okkum at útflyta landbúnaðarvørur, hava vit fingið dispensation frá dansku heilsumyndugleikunum at útflyta royndarostarnar, tí talan er um eina privata roynd.

Um nú at henda okkara fyrsta roynd eydnast, so er ætlanin at fara undir næstu, kommersiellu royndina, har Arla Unika leigar nakrar hjallar, og ein størri nøgd av ostum verður hongd upp, ætlað til útflutning.

Tað eru alt fleiri útlendskir ostamenn, sum spyrja hví vit

John Gynther, stjóri á ARLA UNIKA, sera bilsin og fegin um góðu royndina higartil

ikki framleiða ost her á landi. Tað skuldi verið so upplagt at farið undir bæði neyta- og ikki minst seyðaostrar. Og er at vóna, at MBM veruliga fer at sýna hesum ans í framtíðini. Tað er onki at ivast í, at føroyskir ostar kunnu útflytast til stóra altjóða ostamarknaðin. Alt bendir á,

at okkara veðurlag er sera vælegnað til turking og búning av matvørum, og kunnu vit longu nú siga, at bæði skinkur og ostar skulu hanga uppi í umleið eitt ár.

Marknaðarføring

Tað hevur verið nevnt, at okkara ostar í Múla hanga

í hjallinum hjá navnframa Guttormi í Múla. Aftaná at hava tosað við teir, sum nú hava festið, og við at skeita eitt sindur í søgubøkurnar, er tað sera sannlíkt at hetta veruliga er hansara hjallur! Slíkt er branding og »story telling«, sum veruliga kann nýtast í einari komandi

marknaðarføring av bæði ostum og skinkum og til frama fyri okkara ferðamannavinnu, har gastronomi og lokalar framleiðslur fara at hava ein nógv størri leiklut í komandi tíðum.

Ein hjartans tøkki til Føroya Symfoniorkestur og -kór

Manga góðu lýtuna havi eg havt saman við Føroya Symfoniorkestri, men konsertin leygarkvøldið 21. apríl í Norðurlandahúsinum, haldi eg, bar av øllum. Stórt kór, solistar og barnakór saman við orkestrinum framfórdu »Framsýningarmyndir« eftir

Mussorgsky og so høvuðsverkkið hjá Carl Orff, »Carmina Burana«. Tað var ein fossur av lívi og orku.

At hugsa sær, at vit sleppa at uppliva musikk á so høgum stóði og við slíkari dygd her í Føroyum. Tað er av sonnum eitt privilegium, sum

eg eri djúpt takksom fyri. At sessirnir stóðu í skráa gjørdi upplivingina enn ríkari!

Eg vil takka sangarum og tónleikarum og ikki minst Bernhardi Wilkinson fyri hesa stóru lýtuna. Og so fari eg at heita á avvarðandi myndugleikar um at fjálga

um og stuðla hesum okkara dýrgripi, Føroya Symfoniorkestri.

Bergljót Hátún Madsen